

MVCRP006K9JB

MINISTERSTVO VNITRA ČR**Odbor dozoru a kontroly veřejné správy****Oddělení dozoru Olomouc****779 00 Olomouc, Kosmonautů č. 10**

Ministerstvo vnitra ČR
odbor dozoru a kontroly veřejné správy
Došlo: 28 -08- 2009
Č. j. MV - 67767-2 / OKK-2009
Přílohy.....

1357-2/004-2009

Právní rozbor**Obecně závazné vyhlášky č. 5/2008, o trvalém označování psů (statutární město Přerov)**

Ministerstvo vnitra ČR, odbor dozoru a kontroly veřejné správy - oddělení dozoru Olomouc, obdrželo od právního odboru Magistrátu města Přerov a následně prověřilo Obecně závaznou vyhlášku č. 5/2008, o trvalém označování psů. Prověření tohoto právního předpisu z hlediska zákonnosti a metodiky tvorby právních předpisů územními samosprávnými celky lze shrnout do těchto závěrů:

Obecně závazná vyhláška byla vydána oprávněným orgánem města (zastupitelstvo města), což potvrzuje úvodní věta návrhu, má všechny náležitosti právního předpisu vydávaného v samostatné působnosti. Obecně závazná vyhláška byla vydána na základě zmocnění uvedeného v ustanovení § 13b odst. 2 zákona č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon“). Obecně závazná vyhláška byla řádně vyhlášena vyvěšením na úřední desce magistrátu v souladu se zákonem č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů (10.12. 2008), byla také naplněna podmínka platnosti (sejmuto dne 29.12. 2008). Účinnost obecně závazné vyhlášky byla stanovena k 1.1. 2009.

Na základě výše uvedeného ustanovení zákona na ochranu zvířat proti týrání může město obecně závaznou vyhláškou provést trvalé označování všech psů ve městě prostředky, které způsobují při aplikaci jen mírnou nebo přechodnou bolest, zejména tetování nebo identifikaci čipem, a evidenci jejich chovatelů. Uvedené ustanovení bylo do zákona o ochraně zvířat vloženo s účinností od 1. března 2004, a to jako jedno z možných opatření obce k regulaci populace toulavých a opuštěných zvířat. Přesto, že ustanovení § 13b odst. 1 písm. c) a odst. 2) zákona výslovně neuvádí, že obec je oprávněna ukládat svou obecně závaznou vyhláškou povinnosti, lze dojít k závěru, že ve vztahu k ustanovení § 10 písm. d) zákona č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů, resp. k ustanovení čl. 4

odst. 1 Listiny základních práv a svobod, je dostatečným zákonným základem pro stanovení povinností obecně závaznou vyhláškou obce, a to povinností ve vztahu k trvalému označování psů a k evidenci chovatelů trvale označených psů.

V zájmu právní jistoty chovatelů psů je vhodné, aby součástí obecně závazné vyhlášky obce, jíž se zavádí trvalé označování psů a evidence jejich chovatelů, byla přechodná ustanovení umožňující splnění povinností uložených obecně závaznou vyhláškou obce (trvalé označení psa, přihlášení se do evidence) v přiměřené lhůtě od účinnosti obecně závazné vyhlášky obce. Obecně závazná vyhláška všechny tyto náležitosti obsahuje.

V článku 3 město na základě zákonného zmocnění stanoví povinnost označení všech psů ve městě trvalým způsobem, jímž se rozumí v souladu s ust. § 3 odst. 1 vyhlášky Ministerstva zemědělství č. 610/2004 Sb., o označování a pasech psů, koček a fretek v zájmovém chovu při jejich neobchodních přesunech a o změně vyhlášky č. 296/2003 Sb., o zdraví zvířat a jeho ochraně, o přemísťování a přepravě zvířat a o oprávnění a odborné způsobilosti k výkonu některých odborných veterinárních činností, označení elektronickým čipem, které provádí soukromý veterinární lékař nebo osoba odborně způsobilá ve smyslu ust. § 59 zákona č. 166/1999 Sb., o veterinární péči a o změně některých souvisejících zákonů (veterinární zákon), ve znění pozdějších předpisů. Subjekty, vůči nimž je povinnost trvalého označování psů (ukládána obecně závaznou vyhláškou obce) směřována, jsou chovatelé psů, jimiž ve smyslu ust. § 3 písm. k) zákona o ochraně zvířat jsou fyzické nebo právnické osoby, které psy chovají nebo drží. S ohledem na smysl a účel trvalého označování psů je nezbytné, aby se povinnost trvalého označování týkala všech psů ve městě, tj. všech psů chovaných, fakticky se zdržujících na území města, a to bez ohledu na místo trvalého pobytu či sídla jejich chovatele. Povinnost trvalého označování nelze vztahovat pouze např. na psy „velkých plemen“ nebo naopak z povinností vyjímát např. psy „malých plemen“, atd. (pozn.: dle stanoviska Rady Ústřední komise pro ochranu zvířat nelze označování psů elektronickým čipem považovat za týrání zvířat, a to ani u psů „malých plemen“). Prostřednictvím přechodných ustanovení je vhodné v obecně závazné vyhlášce obce, která zavádí povinnost trvalého označování psů, řešit otázku krátkodobého „chovu“ (tj. zdržování se) psů na území obce (např. z důvodu návštěvy obce, průjezdu obcí, atd.). Všechny tyto náležitosti obecně závazná vyhláška obsahuje.

Město zvolilo pouze jeden způsob označování psů, a to označení mikročipem, což neodporuje zákonu. V této souvislosti je nutno uvést, že Nařízením Evropského parlamentu a Rady č. 998/2003/ES ze dne 26. května 2003 o veterinárních podmínkách pro neobchodní přesuny zvířat v zájmovém chovu a o změně směrnice Rady 92/65/EHS, které nabylo účinnosti dnem 1. října 2004, jsou stanovena pravidla identifikace některých druhů zvířat (mj. psů) jako jedna z podmínek pohybu zvířat mezi členskými státy EU a z třetích zemí, a to tak, že po přechodné osmileté období od účinnosti nařízení – tj. do 30. září 2012 – je zvíře považováno za identifikovatelné, pokud má zřetelně čitelné tetování nebo elektronický systém identifikace (elektronický čip), po této lhůtě bude zvíře považováno za identifikovatelné pouze v případě, že bude označeno elektronickým systémem identifikace (elektronickým čipem). Pro označení psa elektronickým čipem je vhodné stanovit podmínku souladu s normami ISO 11784 a 11785 (dle Nařízení Evropského parlamentu a Rady č. 998/2003/ES je nutno v případě, že elektronický čip nesplňuje uvedené normy, zajistit zařízení na odečítání elektronického čipu). Tato podmínka je v obecně závazné vyhlášce splněna.

K otázce úhrady nákladů spojených s trvalým označováním psů lze jazykovým výkladem ustanovení § 13b odst. 1 písm. c) zákona o ochraně zvířat (použití slov „... obec.....může provést“), v kontextu s ustanovením čl. 11 odst. 5 Listiny základních práv a svobod, podle něhož daně a poplatky lze ukládat jen na základě zákona, dovodit, že obec není oprávněna obecně závaznou vyhláškou obce uložit povinnosti chovatelům psů hradit náklady na trvalé označování psů, neboť neexistuje dostatečný zákonný podklad pro stanovení takovéto povinnosti, a opatření dle ustanovení § 13b odst. 1 písm. c) zákona o ochraně zvířat provádí obec na svůj náklad. Za přípustnou a neodporující zákonu lze považovat situaci, kdy obec svou obecně závaznou vyhláškou stanoví, že náklady na trvalé označení psů hradí chovatelé psů, kterým současně přizná nárok např. na osvobození nebo úlevu od místního poplatku ze psů do výše nákladů vynaložených chovatelem na trvalé označení psů. Podmínkou však je, že chovatel psa je současně poplatníkem místního poplatku ze psů. Město bude náklady za trvalé označení psa hradit ze svého rozpočtu do výše 600 Kč, a to za stanovených podmínek. Jednou z těchto podmínek je předložení potvrzení o registraci psa v Národním registru majitelů zvířat. Povinnost registrace v tomto registru však nevyplyvá z žádného zákona. Zatím neexistuje jednotná celorepubliková evidence trvale označených psů a jejich chovatelů, je vedeno několik na sobě nezávislých „rejstříků“ trvale označených psů, ať již jde o „rejstříky“ čipovaných psů (např. Národní registr zvířat, vedený Komorou veterinárních lékařů České republiky se sídlem v Brně), „rejstříky“ tetovaných psů podle

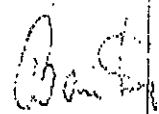
vnitřních předpisů jednotlivých zájmových sdružení – kynologických organizací či evidence chovatelů trvale označených psů, vedené obcemi. Jak uvádí Národní registr majitelů zvířat, zápis do databáze se provádí zdarma při použití mikročipu Datamars s českým národním kódem (kód čipu začíná sedmičíslím 2030981) v běžném termínu do 3 pracovních dnů od doručení podkladů pro registraci, vystavení a odeslání identifikačního průkazu zvířete do 3 týdnů od zápisu zvířete do databáze. Při použití jiných čipů je zápis zpoplatněn částkou 170 Kč. Město se rozhodlo i tuto částku na registraci v Národním registru zahrnout do nákladů, které majitelům psů uhradí.

Pokud se týká evidence (článek 5 návrhu) podmínkou a základním předpokladem naplnění smyslu a cíle sledovaného zákonem o ochraně zvířat (regulace populace toulavých a opuštěných zvířat) zavedením trvalého označování psů (tj. snadnější vyhledávání ztracených psů, jejich brzký návrat chovatelům) je současné zavedení evidence chovatelů trvale označených psů. Na základě ustanovení § 13b odst. 1 písm. c) a odst. 2 zákona o ochraně zvířat však obec není oprávněna svou obecně závaznou vyhláškou zavést jinou evidenci (než evidenci chovatelů trvale označených psů). Tím není dotčeno vedení evidencí na základě jiných právních předpisů (např. evidence poplatníků místního poplatku ze psů). Zákonné zmocnění bližším způsobem nevymezuje náležitosti ani způsob vedení evidence chovatelů trvale označených psů (dále jen „evidence“), je však zřejmé, že evidence musí sledovat zákonem aprobovaný účel - tj. přispívat k regulaci počtu ztracených či opuštěných psů. Evidence by měla proto obsahovat pouze údaje v rozsahu nezbytném k identifikaci psa a identifikaci jeho chovatele. V rámci „dobré správy“ lze dovodit, že obec může k vedení evidence chovatelů trvale označených psů využít údajů z ostatních evidencí obcí vedených (např. evidence poplatníků místního poplatku ze psů, evidence obyvatel, atd.). Město hodlá údaje z evidence poskytovat pouze k identifikaci psa a jeho chovatele, přičemž tyto údaje podléhají zákonu o ochraně osobních údajů (čl. 5 odst. 6 vyhlášky).

Statutární město Přerov vydáním předmětné obecně závazné vyhlášky nepřekročilo své zákonem vymezené působnosti, obecně závazná vyhláška rovněž nepředstavuje zneužití zákonem vymezené samostatné působnosti. Nebyla zjištěna zjevná nezákonnost v této obecně závazné vyhlášce odůvodňující zahájení jednání s městem v souladu s pokynem ředitele odboru dozoru a kontroly Ministerstva vnitra ČR č. 3/2008, zejména rozpory s předpisy ústavního pořádku, se zákony, s právními názory vyjádřenými ve stanovisku odboru dozoru a kontroly veřejné správy Ministerstva vnitra ze dne 17.5. 2007 a v komplexním stanovisku

Ministerstva vnitra č. 14 k zákonnému zmocnění pro vydávání obecně závazných vyhlášek k trvalému označování psů a evidenci jejich chovatelů. Pro úplnost lze uvést, že otázkou zákonnosti obecně závazných vyhlášek obcí ve vztahu k zákonnému zmocnění ve smyslu ust. § 13b odst. 1 písm. c) a odst. 2 zákona č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání, ve znění pozdějších předpisů, se Ústavní soud doposud ve svých nálezech nezabýval. Ústavní soud posuzoval zákonnost některých obecně závazných vyhlášek obcí, které řešily rovněž problematiku „označování psů“, a to zejména tzv. „psími známkami“, v souvislosti s ochranou veřejného pořádku a regulací chovu a pohybu zvířat na veřejném prostranství v obci, aniž by se však výslovně vyjádřil k otázce zákonnosti povinností souvisejících s označováním psů, uložených v předmětných obecně závazných vyhláškách obcí, a napadené obecně závazné vyhlášky obcí zrušil jako celek z důvodů jednoznačných rozporů se zákony:

V Olomouci dne 27.1. 2009

Ing. Vlastimil Bořuta
vedoucí oddělení

Zpracoval: Ing. Bořuta, tel. č. 585 510 475, e-mail: boruta@mvr.cz